

Бр./Нр. 02-154/2

04-07-2024 20 год./Viti
СКОПЈЕ - SHKUP

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

По Годишна сметка за период 01.01.- 31.12.2023 година

Назив на субјектот:	JП"Национални шуми" п.о- Скопје
Седиште на субјектот:	Булевар"Св. Климент Охридски" Бр.68 Скопје
Даночен број :	4030998338949

ЈП"Национални шуми" е формирано со Одлука на Владата на Република Македонија бр.3028/1 од 15.12.1997 година, како правен следбеник на дотогашните претпријатија за стопанисување со шуми. Имајќи во предвид дека шумите се природно добро од општ интерес, а стопанисувањето со шумите е дејност од јавен интерес, со Законот за шуми се утврдени основните дејности на претпријатието. Во составот на јавното претпријатие стопанисуваат 30 подружници, чија основна дејност е стопанисување со шумите во државна сопственост, во што спаѓа одгледување, заштита и користење на шумите, со чие извршување претпријатието треба да обезбеди трајно зачувување и зголемување на вредноста на шумите, како и постојано зголемување на нивниот прираст и нивните општокорисни функции.

Вкупниот број на вработени во ЈП"Национални шуми" за деловната 2023 година изнесува 1.765, во кој, според квалификационата структура, високостручниот кадар (Д-р,М-р,ВСС,ВШС) учествува со 22,12%, а средностручниот и нискостручниот кадар (ССС, СОЗ) со 77,88%.

Целта на Годишниот извештај е да се изврши објективно согледување на материјално-финансиските состојби од работењето на претпријатието во 2023 година.

Финансискиот извештај се изготвува врз основа на Меѓународни сметководствени стандарди МСС, Меѓународни сметководствени финансиски извештаи МСФИ и Сметководствените деловни политики.

Во деловната 2023 година ЈП "Национални шуми" оствари вкупен приход од 1.380.644 денари и вкупен расход од 1.517.649 денари, со што исказа загуба од 137.005 денари.

Елементи	Година		Индекс
	2022	2023	
Приходи	1.743.313	1.380.644	0,79
Расходи	1.692.669	1.517.649	0,90
Загуба / добивка	50.643	-137.005	-2,71
Година - 2023		Планирани	Остварени % на оств.
Приходи	2.095.079	1.380.644	65,90
Расходи	1.923.842	1.517.649	78,89

Вкупните приходи се состојат од:

- Приходи од продажба на производи во износ од 1.095.874 денари за 2023 година и 1.212.095 денари за 2022 година;
- Останати приходи за 2023 година во износ од 284.166 денари, за 2022 година во износ од 530.405 денари. Останатите приходи опфаќаат:

Елементи	Година	
	2022	2023
Приходи од конфискувана дрвна маса	5.393	6.844
Приходи од наплатени отпишани побарувања	9.908	809
Приходи од укинување на долгорочни резервирања	83.199	109.324
Приходи од отписи на обврски	1.314	583
Приходи од вишоци	192	1.370
Приходи од минати години	2.287	10.812
Приходи од наплатени шумски штети	12.587	19.758
Приходи од учество во вложувања	-	-
Приходи од наплатени кусоци	-	248

Приходи од камати		89
Приходи од употреба на сопствени производи	216	257
Останати приходи	332.000	258

I. ПЛАНИРАНИ И ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ВО 2023 ГОДИНА

Остварените вкупни приходи во 2023 год. во однос на планските проекции се помали за 21%:

1.1. Планираните приходи од продажба на **огревно дрво** се остварени со 55,46%, од продажба на **техничко дрво** со 62,03%, а од продажба на **остаток после сеча** со 21,10%. Процентот на осварени приходи од продажба на огревно дрво и остаток после сеча се должи на остварена продажба на 306.456,68 м³ огревно дрво и 11.984,43м³ отпад после сеча. На остварувањето на планираните приходи од продажба на дрвни сортименти влијание има и начинот на продажба на дрвните сортименти: Договорно, со склучување на годишни купопродажни договори и продажба од склад-малопродажба. Јавното претпријатие “Национални шуми” – Скопје во декември 2022 година објави Повик за интерес за склучување на купопродажни договори за техничко и огревно дрво за 2023 година, кој е објавен на веб страната на Јавното претпријатие. На основ на повикот реализирана е продажба на дрвни сортименти во периодот од 01-12 месец 2023 година во вкупна количина од 415.601,21м³, од кои 97.160,10м³ техничко дрво, 306.456,68 м³ огревно дрво и 11.984,43м³ остаток после сеча. Освен склучените рамковни договори кои имаат важност од пет години со истите субјекти, се склучија и поединечни годишни купопродажни договори, во кои посебно се регулираа количините на дрвни сортименти за тековната година, квалитетот, цената, динамиката на снабдување, начинот на плаќање и други работи кои се од значење за годишните испораки.

1.2. Остварените приходи од **расадничко производство** во однос на планските проекции се значително помали.

Планираните приходи од расадничко производство и семе производство за пошумување со садници во Програмата за работа за 2023год. се според предвидувањата во Годишните изведбени планови согласно планираната динамика, како и за планираните активности во делот на проширена репродукција на шумите според Програмата за проширена репродукција за тековната година. Остварените

приходи од расадничко и семе производство се значително намалени во однос на планираните, што произлегуваат од:

Во делот на планираниот производен процес на шумски и декоративен саден материјал согласно Програмата за работа за тековната година се предвидува количина од дрвни видови за која се смета дека ќе се реализира со шумско одгледните мерки (преку прста и проширена репродукција на шумите). Врз основа на предвиденото производство на шумски саден материјал предвидени се и приходи од истите. Но со предвидениот план и со понатамошната анализа, се согледува дека предвиденото производство согласно Програмата за работа за 2023 година на шумски саден материјал не е реализирано во целост од многу фактори кои се причина за намалување на предвиденото производство.

Образложение:

1. Според фенологијата на урод на репродуктивен материјал-семе, одредени дрвни видови не плодоносат, односно немаше урод и предвиденото производството на саден материјал од тие дрвни видови не се реализира согласно предвидувањата во Програмата за работа.
2. Извршувањето на одгледните мерки-пошумување од предвидените 749,89 ха согласно Програмата за работа за прста репродукција на шумите не се реализирани во целост (338,99 ха) како последица на неповољните климатски услови во периодот кога требаше да се изврши пошумувањето.
3. Планираните активности за проширена репродукција на шумите согласно Програмата за работа за 2023 година (450,34ха) не се реализирани во целост бидејќи согласно одобрената програма за Проширена репродукција за 2023 година од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство се одобрени средства за пошумување на површина од 176ха, а реализираната пошумена површина согласно договорите за проширена репродукција е 143,60ха, при што е остварен вкупен приход од 14.015.000 ден. (Сл.весник на РСМ бр.31/23)
4. Ако се анализираат планираните приходи од производство на шумски саден материјал согласно Програмата за работа и реализираното производство, бројот на реализираниот односно произведен шумски саден материјал значително е намален заради горе наведените причини.

1.3. Вкупните остварени приходи од ловство изнесуваат 1.497.441 ден., од кои по подружници се во износ од 1.290.070 ден, а во Дирекција се евидентирани приходи во износ од 207.371ден. кои произлегуваат од изработка на Ловностопанските

основи, кои ги изработува Секторот за уредување на шуми, ловишта и проектирање. Согласно Програмата за развој и унапредување на ловството и за одгледување и заштита на дивечот под заштита во репроцентрите за 2023 год. не се остварени приходи.

1.4. Остварените вкупни приходи од други шумски производи за 2023 година се во износ од 1.197.254 денари и се помали од планираните поради следното: Во Годишниот план е планирано издавање на 1.785 броја на дозволи за собирање на други шумски производи на физички лица (собирачки дозволи) и склучување на договори со правни лица за преотстапување на собирањето и откупот на други шумски производи преку откупни пунктови, со надомест. Притоа, приходите од издадени дозволи за собирање на физички лица се евидентираат во тековната година, додека приходите од правни лица се евидентираат наредната година, по извршена пресметка и фактура на вкупно откупени количини и наплатени износи, согласно важечкиот Ценовник на ЈП. Освен приходите од издадени годишни собирачки дозволи за индивидуални лица и приходи по основ на склучени годишни договори со правните лица, друг извор на приходи доаѓаат од услужна дестилација на етерични билки и плодови (модра смрека), која услуга на приватните фирми ја дава погонот за хидродестилација во скlop на подружницата Малешево-Берово. Меѓутоа, услугата е поврзана со годишниот продуктивитет на смреката, која секоја година варира и е условена од временските услови, па како резултат на тоа во 2023 година погонот хидродестилара нема остварено приход од продажба на етерично масло.

1.5. Остварени приходи од маркирање (во приватни шуми) се зголемени во однос на планските проекции за 0,97%:

Зголемувањето произлегува од реализација на планираните активности за 2023 година, согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за шумите (Сл.Весник на РМ Бр.160 од 31 октомври 2014 год.) во член 92 и 97, според кои стопанисувањето со приватните шуми го вршат сопствениците, а услугите за извршување на стручните работи од областа на шумарството ги вршат Јавното претпријатие за стопанисување со државните шуми “Национални шуми,” и другите субјекти задолжени да управуваат со заштитените подрачја. Средствата кои се остварени од ознака на техничко и оревено дрово од шума и ознака на дрва од меѓи во приватна сопственост во 2023 год. изнесуваат 43.586.613 денар;

1.6. Остварени приходи од проширена репродукција на шуми:

Во изминатата 2023 година ЈП "Национални шуми" има остварено приход од проширена репродукција на шуми во износ од 14.015.000 денари, од кои 1.955.000 денари се за пошумување на голини и ерозивни земјишта во државна сопственост на површина од 23ха и 12.060.000 денари се за отстранувања на последиците од шумски пожари на површина над 50ха во рамките на една шумско стопанска единица преку вештачка обнова со пошумување со садници на површина од 120,60ха. Средствата за проширена репродукција на шумите се користат според годишна Програма што ја донесува Владата на РС Македонија. Со оваа програма (Сл.весник на РСМ бр.31/23), согласно Буџетот на РСМ за 2023 година, беа утврдени изворот и износот на средствата, видот и обемот на работите и мерките кои ќе се финансираат, извршителите на работите, како и начинот на користење на средствата за извршени работи во 2023 година.

Во извештајниот период согласно предвидената Програма за проширена репродукција на шумите за 2023 год. (Сл.весник на РСМ бр.31/23) ЈП „Национални шуми“ ги реализира предвидените работи и мерки донесени согласно оваа програма. Од средствата во вкупен износ од 17.255.000 денари, остварен е приход од проширена репродукција на шумите во вкупен износ од 14.015.000 денари, од причина што во Подружницата Малешево—Берово во ШСЕ Брегалница, предвидената површина од 51ха за отстранувањето на последиците од шумските пожари, реализирана е на 18,80ха, за реализација на извршената работа исплатени се средства во износ од 1.880.000 денари.

1.7. Остварените приходи од прста репродукција на шуми се помали од планираните за 11,30%:

Во 2023 година ЈП "Национални шуми" има осварено приходи од прста репродукција на шуми согласно членот 94 од Законот за шуми, каде е регулиран начинот на издвојување и користење на средствата за прста репродукција на шумите. Средства за прста репродукција на шуми издвојуваат субјектите кои стопанисуваат со шумите во државна сопственост во висина од 10% од вредноста на исеченото дрво, франко камионски пат во шума. Средствата за одгледувачки активности и заштита на постојните шуми изнесуваат до 60% од висината на средствата издвоени за прста репродукција на шумите. Средствата за проектирање и изградба на шумски патишта, техничко опремување заради вршење на работи за заштита на шумите и за изработка на планови за стопанисување со шумите, изнесуваат до 40% од висината на средствата издвоени за прста репродукција на шумите. Средствата издвоени за прста репродукција се строго наменски. За секоја извршена работа од областа на прстата репродукција на шумата се изготвува

ситуација. Во рок од 5 дена од нејзиното изготвување, ППС со писмен допис го повикува инспекторот за шумарство и ловство да изврши теренски увид и да ја потпише ситуацијата за извршена работа. Врз основа на приложените ситуации за извршени работи по вид на одгледувачка работа ЈП "Национални шуми" во 2023г. има остварено приход од прста репродукција на шуми во износ од 109.323.824 денари;

1.8. Остварените останати приходи се значително поголеми од планираните.

Во текот на годината се остварија приходи од:

- Приходи од поранешни години – 32.700.849 ден.;
- Приходи од отпис на обврски и наплатени отписани побарувања - 1.542.147 ден.;
- Приходи од вредносно усогласување на материјални средства (усогласување на сметководствената со фактичката биолошка вредност на шумите) – 14.371.150 ден.;
- Приходи од конфискувано огревно дрово – 4.193.438 ден.
- Останати неспомннати деловни приходи во износ од – 18.705.723 ден.

1.9. Остварени приходи на Дирекција во износ од 99.227.408 ден. во 2023 година во голем дел се состојат од остварени приходи:

- Други приходи. – 99.020.037 ден.-приходи од наплата на шумски штети и 207.371 ден. од лов и ловен турузам)

Прилог: Табела 14 од Извештајот за работењето за 2023 год.

II. ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ - СПОРЕДБА 2023/2022 ГОДИНА

Остварените вкупни приходи во споредба со 2022 година се намалени за 21%.

Отстапувања се јавуваат кај следните позиции:

2.1. Вкупните приходи се помали за 7,96%, приходите од продажба на огревно дрво се помали за 12%, кај техничкото дрво се поголеми за 6% и кај остатокот после сеча се помали за 46%. Приходите од продажба на дрвни сортименти произлегуваат од остварената продажба на дрвни сортименти, која во споредба со минатата година е помала во апсолутен износ за $96.261,75\text{m}^3$. Индексот на остварена продажба на техничко дрво е 0,93, или во апсолутен износ продажбата на техничко дрво е намалена за $6.953,48\text{m}^3$, ($97.160,10\text{m}^3$ во 2023 год.; $104.113,58\text{m}^3$ во 2022 год.), а за огревното дрво со остаток после сеча е 0,78, или во апсолутен износ продажбата на огревно дрво со остаток после сеча е намалена за $89.308,27\text{m}^3$ ($318.441,11\text{m}^3$ во 2023 год.; $407.749,38\text{m}^3$ во 2022 год.);

2.2. Остварените приходи од расадничко производство се намалени во споредба со минатата година во износ за 3.826.371 ден., односно индексот на остварени приходи е 0,39.

2.3. Остварените приходи од ловство - се помали за 56% или во износ од 1.894.136 ден. во споредба со 2022 год., приходите се помали поради фактот што: Со прогласувањето на Националниот парк Шар Планина со Одлука на Влада на РСМ од 30јуни 2021 година, покрај тоа што се намали дрвната маса планирана за стопанска намена, бидејќи четири Шумско стопански единици (Луботенска река, Лешничка шума, Ново село-Попова шапка и Шар планина-Бистрица) со кои стопанисуваше подружницата Лешница-Тетово и една Шумско стопанска единица (Дуф-Маздрача) со која стопанисуваше Шар-Гостивар, изостанаа приходите кои се остваруваа од лов и ловен туризам во државното ловиште Лешница кое беше во состав на Подружницата Лешница од Тетово. ШСЕ и државното ловиште Лешница влегоа во состав на Националниот парк Шар Планина;

Другиот факт за намалување на остварените приходи од ловство е појавата на африканската свинска чума во регионот, поточно во ловиштата за крупен дивеч Милисин и Полаки со кои стопанисуваат Подружниците Кожув од Гевгелија и

Осогово од Кочани, во кои бројната состојба на дивата свиња беше значително намалена.

2.4. Остварените приходи од други шумски производи се помали во споредба со 2022 год. за 2% (1.197.254 во 2023 год.; 1.221.537 во 2022 год.);

2.5. Остварените приходи од маркирање во приватни шуми се намалени во однос на минатата година во износ за 17.304.428 ден. Во текот на 2023 год. одобрени се вкупно 192.127,54 м³, од кои на техничко дрво отпаѓаат 20.879,57 м³ и на оревно дрво отпаѓаат 171.247,97 м³. Од вкупно одобрената дрвна маса во овој период реализирано е 17.564,77 м³ техничко и 151.672 м³ оревно дрво. Трошоците кои произлегуваат од работата во приватните шуми, согласно важечките законски прописи ги обезбедуваат самите сопственици врз основа на важечкиот Ценовник за ознака и други услуги за шумите, меѓите и осамени дрва во приватна сопственост на ЈП “Национални шуми”, а средствата кои се остварени од ознака на техничко и оревно дрво од шума и ознака на дрва од меѓи во приватна сопственост во 2023 год. изнесуваат 43.586.613 денари, а во 2022 год. изнесувале 60.891.041 денар;

2.6. Остварени приходи од прста репродукција на шумите - поголеми се за 31% поради фактот што во 2023 година се зголемени одгледувачките работи по вид на извршена работа и тоа во делот на пошумување во шума (од 177,30ха во 2022г. на 211,19ха во 2023г.), во делот на потсејување (од 9,4ха во 2022г. на 104ха во 2023г.), во делот на нега и чистење (од 0ха во 2022г. на 16,65ха во 2023г.), конверзија (од 54,51ха во 2022г. на 127,78ха во 2023г.).

2.7. Остварени приходи на Дирекција - помали се за 75% најмногу поради остварените приходи од неповратна финансиска поддршка од Владата на РСМ во износ од 332.000.000ден. во 2022 год. и остварените приходи од наплата на шумски штети и приходи од конфискувано дрво евидентирани во Дирекција (2022—402.727.456ден.; 2023—99.227.408ден.).

Прилог: Табела 16 од Извештајот за работењето за 2023 год.

Вкупните расходи се состојат од :

- Потрошени материјали, енергија и ситен инвентар за 2023 година во износ од 94.078денари (6,20% од вкупните трошоци), а за 2022 година во износ од 115.469 денари (6,83% од вкупните трошоци);

Бо 000 ден.

Елементи	Година	
	2022	2023
Потрошени материјали	14.532	14.674
Потрошени резервни делови	18.018	15.565
Отпис на ситен инвентар	2.119	3.865
Потрошена енергија	80.800	59.973

- Трошоци на вработените за 2023 година се во износ од 901.667 денари (59,42% од вкупните трошоци), а за 2022 година биле во износ од 881.463 денари (52,08% од вкупните трошоци);

Бо 000 ден.

Елементи	Година	
	2022	2023
Бруто - плати	823.150	850.426
Надоместоци на вработени	58.313	51.241

- Амортизација за 2023 година е во износ од 47.101 денари (3,11% од вкупните трошоци), а за 2022 година во износ од 45.746 денари (2,71% од вкупните трошоци);
- Резервирања на трошоци и ризици за 2023 година во износ од 108.120 денари (7,13% од вкупните трошоци), а за 2022 година во износ од 111.228 денари (6,58% од вкупните трошоци);
- Останати расходи за 2023 година во износ од 366.683 денари (24,17% од вкупните трошоци), а за 2022 година во износ од 525.584 денари (31,05% од вкупните трошоци).

Бо 000 ден.

Елементи	Година	
	2022	2023
Транспортни услуги	93.524	88.648
Надворешни услуги за изработка на производи	74.057	61.363

Услуги за одржување и заштита	15.325	21.993
Трошоци за закупнини	32.807	31.237
Останати услуги	4.718	7.788
Вредносно усогласување на краткорочни побарувања	621	1.016
Вредносно усогласување на залихите	/	/
Дневници за службени патувања	11	55
Трошоци за промоција, пропаганда, реклама, репрезентација и спонзорство	2.192	3.826
Премии за осигурување	959	1.577
Даноци кои не зависат од резултатот	1.603	54.965
Банкарски услуги	2.415	2.289
Останати нематеријални трошоци	461	881
Кусоци	246	305
Казни, пенали и надомест на штети	79	123
Трошоци од минати години	43.100	46.976
Трошоци за камати	178.884	7.700

III. ПЛАНИРАНИ И ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ ВО 2023 ГОДИНА

Остварените вкупни расходи во 2023 година во однос на планските проекции се помали за 21,11% поради тоа што:

3.1. Расходите (особено оние што се поврзани, или произлегуваат од процесот на производство) се во корелација и го следат процентот на остварување на производството како што се:

- потрошени сировини и материјали, енергија и резервни делови,
- услуги (сеча, дотур, превоз со утовар и растовар),
- долгорочни резервирања (проста репродукција на шуми).

Средствата кои се издвојуваат за проста репродукција на шуми се во висина од 10% од вредноста на исеченото дрво, франко камионски пат во шума и зависат од вкупно посечената дровна маса, согласно член 94 од Законот за шуми;

3.2. Отпис на побарувања - во текот на годината се остварија и расходи, како што се отписот на побарувања во износ од 246.231ден;

3.3. Проширена репродукција на шуми

Средствата кои се издвојуваат за проширена репродукција на шуми се во висина од 3% од вредноста на исеченото дрво, франко камионски пат во шума и зависат од вкупно посечената дровна маса, согласно член 95 од Законот за шуми;

3.4. Останати трошоци се зголемени главно поради :

Трошоци за вредносно усогласување, расходување и директен отпис и останати трошоци (трошоци за договори за дело, надоместоци за стручно образование, трошоци за списанија, судски трошоци, набавна вредност на продадени стоки и материјали, кусоци, дополнително утврдени трошоци од минати години, камати, дел од трошоците на дирекција, други нематеријални трошоци и други услуги).

Прилог: Табела 15 од Извештајот за работењето за 2023 год.

IV. ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ - СПОРЕДБА 2023/2022 ГОДИНА

Остварените вкупни расходи во споредба со 2022 година се намалени за 10%.

Отстапувања се јавуваат кај следните позиции:

4.1. Услуги за одржување и заштита- е зголемена за 46%, главно поради зголемените трошоци за услуги за одржување на: патишта, услуги за одржување и сервисирање на товарни, теренски и патнички возила, булдожери, трактори, моторни пили, хардвер и софтвер, како и останати услуги за одржување и заштита при работа;

4.2. Бруто плати- е зголемена за 3% како резултат на:

-Одлуката под бр.02-264/2 од 26.04.2023 год. донесена од Управниот одбор на претпријатието, а се однесува на порамнување на минималната плата во ЈП Национални шуми, согласно објава за висина на минимална плата во бруто износ во РСМ за 2023 година(Сл.весник на РСМ бр.58/23 и 65/23), како и согласно Одлуката за измена на Аналитичката проценка на работни места во ЈП Национални шуми под бр.02-264/3 од 26.04.2023 год., а во врска со Одлуката на порамнување на минималната плата, се врши усогласување на бодовите на работните места кои се утврдени во Правилникот за систематизација на работните места во Јавното претпријатие, како и

-Одлуката под бр.02-552/2 од 29.09.2023 год. донесена од Управниот одбор на претпријатието, а се однесува на зголемување на плата на вработените во ЈП Национални шуми, со која основната бруто плата на вработените во ЈП Национални шуми п.о. Скопје се зголемува за 10% започнувајќи со исплата на платата за месец Септември 2023 година, согласно член 14 став 1 од Општиот колективен договор за јавниот сектор (Сл.весник на РСМ бр.154/23).

Прилог: Табела 17 од Извештајот за работењето за 2023 год.

Вкупната актива/пасива за деловната 2023 година изнесува 59.964.411 денари, а за деловната 2022 година изнесува 59.888.683 денари;

Капиталот заедно со резервите на 31.12.2023 година изнесува 58.626.139 денари, а на 31.12.2022 година изнесува 58.767.098 денари, и ги опфаќа следните позиции:

Во 000 ден.

Елементи	Година	
	2022	2023
Основен капитал	5.940.384	5.940.384
Резерви	53.245.315	53.245.315
Загуби	418.602	559.560

Краткорочните обврски со 31.12.2023 / 31.12.2022 година се искажани во табелата:

Во 000 ден.

Елементи	Година	
	2022	2023
Обврски спрема добавувачи	105.449	156.699

Останати краткорочни обврски :

Во 000 ден.

Елементи	Година	
	2022	2023
Нето- плати	44.926	55.473
Даноци од плати	3.229	4.029
Придонеси од плати	19.260	22.552
ДДВ	32.757	128.852
Обврски по Закон за шуми	419.029	450.845
Персонален данок и други даноци	7.025	7.335
Придонеси	-	-
Данок од добивка	17.752	20.226
Обврски за неисплатени надоместоци спрема вработени	13.760	28.485

Долгорочни обврски за 2023 година се во износ од 13.441 денар, а за 2022 година во износ од 30.304 денари.

Краткорочните побарувања заклучно со 31.12.2023 година изнесуваат:

- Побарувања од купувачи – 109.442 денари (2023 год.);
- Побарувања од купувачи – 100.419 денари (2022 год.);
- Останати краткорочни побарувања:

Во 000 ден.

Елементи	Година	
	2022	2023
Побарувања на надомест на штети и останато	1.179	1.170
Побарувања од вработени за кусоци	41.152	37.672
Побарувања од вработени по останати основи	1.100	788
Побарувања од вработени за гориво	-	-
Побарувања од државата	164.275	164.275

Согласно Одлуката од Управен одбор Бр.02-1216/8 од 28.12.2015 година, за определување на висината на месечниот паушален надоместок за членовите на Управниот одбор и Надзорниот одбор за контрола на материјално-финансиско работење, висината на паушалниот надоместок на членовите за нивното учество во работењето изнесува:

- За претседателот.....12.000,00 денари;
- За заменик претседател.....11.000,00 денари;
- За членовите.....10.000,00 денари.

Согласно Одлуката од Управен одбор Бр.02-812/6 од 23.11.2017 година, за надомест на патни трошоци за членовите на Управниот одбор и Бр.02-812/7 од 23.11.2017 година за надомест на патни трошоци за членовите на Надзорниот одбор за контрола на материјално-финансиско работење со место на живеење надвор од Скопје, се одобрува надомест на патни трошоци за присуство на седница, како и за извршување на службени задачи секогаш кога ќе бидат повикани од Управниот одбор, односно Надзорниот одбор за контрола на материјално-финансиско работење, во висина на 30% од цената на литар гориво за поминат километар.

Насоки за работењето во 2024 година

Шумарството претставува интегрален дел од националната економија. Основна задача на претпријатието е да ги задоволи општествените потреби со производи од шумарството и останати услуги и производи кои тесно се поврзани со шумите.

ЈП Национални шуми во 2024 година ќе ги превземе следните мерки и активности заради подобрување на сèвкупното работење на Јавното претпријатие:

- Зголемување на производството на вкупна дрвна маса согласно предвидувањата во Посебните планови за стопанисување со шумите преку обезбедување на непречен развој на планираното годишно производство согласно Програмата за работа за тековната година;
- Основна интенција во остварувањето на планираното производство треба да биде зголемување на обемот и квалитетот на производството, со истовремено намалување на трошоците на работењето, особено имајќи предвид дека претпријатието има сезонски карактер на работа и својата дејност ја извршува со самофинансирање. Ангажирање на обучена работна сила во делот на производството на шумски сортименти, заради рационално користење на шумите и изработка на квалитетни производи со највисока пазарна цена;
- За зголемување на предвидената динамика во фазите сеча, дотур и превоз, влијание имаат и други причини од објективен карактер, како што се: недоволната отвореност на шумите, како и оддалеченоста на шумските комплекси, лошата патна инфраструктура која овозможува пристап претежно во летните месеци и во зависност од временските услови има прекин во работата. Со оглед на тоа што ЈП „Национални шуми“, располага со стара и дотраена механизација, чија просечна старост е над 20 години многу јасна е потребата од набавка на нова механизација за подобрување на квалитетот на производството;
- Проширување и подобрување на патната инфраструктура е од исклучителна важност за непречно извршување на основната дејност во шумарството. Отварањето на шумите со патишта и снабдување со производи на претпријатието претставува перманентна и долготрајна обврска на ЈП Национални шуми и е предуслов за навремено и квалитетно извршување на поставените производни задачи. За таа цел, ЈП Национални шуми во изминатиот период набави 15 нови градежни машини при што дојде до намалување на трошоците, а со самото тоа и намалување на цената на чинење по единица км. Отварањето, реконструкцијата, како и прочистувањето на патната мрежа ќе се извршува во поголем дел со сопствена механизација;

- Во новите сопственички и пазарни услови во самото шумарство, а се со цел да се создадат современи услови на стопанисување со шумите, како и состојбата во шумарството, пред стручниот кадар на ЈП Национални шуми се поставува потребата на современ начин да го реши транспортот на шумски сортименти од шума до краен купувач. Заради тоа во текот на 2019-2022 год. согласно Годишните Инвестициони програми усвоени со Одлуки донесени од Владата на Република Северна Македонија, извршена е набавка на современи транспортни средства специјализирани за транспорт на шумски сортименти: **товарни возила—камиони**, набавени се **теренски возила-џипови, како и специјални теренски возила со вградени пумпи кои служат за контрола на теренот, превоз на вработените до местото на извршување на своите задачи и специјална опрема за гаснење шумски пожари-пумпи.** ЈП „Национални шуми“, во 2024 година согласно Годишната Инвестициона програма планира да продолжи со набавка на теренски возила со погон на сите оски 4x4 со товарен простор за потребите на подружниците, како и специјална опрема за гаснење шумски пожари-пумпи. Овие теренски возила ќе бидат од големо значење за заштита на шумите од пожари, бидејќи покрај превезување на работници, товарниот простор би се користел за сместување на пумпи, алатки за гаснење на пожари и друга опрема;
- Поголемо ангажирање на инженерско-техничкиот кадар во следење и организирање на процесот на производство, со што би се намалиле сите тесни грла, како што се:
  - Неквалитетно кроење на шумските сортименти;
  - Воспоставување на шумски ред, со што ќе се олесни дотурот и ќе се направи поефикасен;
  - Усогласување на динамиката помеѓу трите фази на производство;
  - Правилно и рационално користење на техниката која што е во употреба;
  - Зголемување на процентот на учество на поквалитетни класи кај техничкото дрво, со што ќе се зголеми финансискиот ефект од работењето;
- Зголемување и подобрување на квалитетот на производите преку примената на техничките норми во шумарството, како и светските стандарди и искуства;
- Продолжување на процесот на сертификација на шумите во Република Северна Македонија по стандард FSC, важен процес за јавното претпријатие но истотака и за стопанството од дрвопреработувачкиот сектор, со цел да се обезбеди посигурен пласман на дрвната маса од нашата држава на европските пазари, а притоа да се почитува европската регулатива. Сертификацијата на шумите претставува алатка за проценување дали во праксата се стопанисува со шумите на одржлив начин. Сертификатот значи потврда за потеклото, квалитетот и другите стандарди на

производот. По дефиниција, FSC акредитираниот сертификат значи дека со шумата се стопанисува по строги социолошки, економски, еколошки и социјални стандарди. Сертификатот е неопходен на шумарството и дрвната индустрија за квалитетен и непречен извоз во земјите на Европската унија. Усвојувањето на FSC сертификацијата е сложен и долготраен процес, кој бара доста време, труд и значителни финансиски средства;

- Во 2024 година ЈП Национални шуми процентот на реализација на годишниот сечив етат планира да го зголеми, а тоа би значело попрофитабилно работење на претпријатието, имајќи ја притоа секогаш предвид еколошката димензија во вкупното работење на ЈП “Национални шуми”.

Согласно потребата на производствениот процес и работењето, како и исполнување на планските задачи за 2024 год., а врз основа на зголемената побарувачка на домашниот пазар на дрвни сортименти, пред се на огревно дрво, како и врз основа на Барање од ЈП Бр.02-686/1 од 20.12.2023 год., добиена е Согласност од Министерството за финансии со: Бр.02-686/2 од 21.12.2023 год. за вработување на 411 лица на неопределено време за потребите на Јавното претпријатие Национални шуми, каде во финансискиот план за фискалната 2023 година се планирани финансиски средства.

Добиената согласност е согласно одредбите од член 51 од Законот за буџетите за вработување кај корисниците и единките корисници на средства од Буџетот на РСМакедонија, Буџетите на фондовите и јавните претпријатија основани од Собранието на РСМакедонија и од Владата на РСМакедонија, како и трговските друштва основани од РСМакедонија и согласно Одлуката за одобрување на вработувања во Јавното претпријатие за стопанисување со државните шуми Национални шуми—Скопје, бр.41-12844/2 од 06.12.2023 год.

- За извршувањето на услуги од страна на надворешни извршители ќе се ангажираат фирми кои се обврзани да поседуваат лиценци за шумско - културни работи за активностите сеча и дотур, согласно законот;
- Намалување на општите и трошоците на производство и зголемување на економичноста;
- Примена на нови научни и практични сознанија во технолошките процеси на производството;
- Зголемувањето на дисциплината во работењето преку вршење контроли и ревизии по подружниците со воведување на добра работна дисциплина;
- Продолжување на имплементацијата на електронскиот систем за надзор и контрола на движењето на дрвната маса. Развојот на претпријатието е

правопропорционален со развојот на информатичката технологија. Во 2017 година се отпочна со имплементација на електронскиот систем за следење на дрвна маса (законска обврска) кој треба да ја зголеми контролата врз работењето, да обезбеди навремен пристап до информации и преглед на истите, со што се гарантира постигнување на подобар успех во работењето. Во 2024 година ќе се продолжи со надградба на системот за електронско следење на дрвната маса, согласно Законот за шумите член 69/а;

- Развојот на претпријатието е правопропорционален со развојот на информатичката технологија. Во 2024 година се планира набавка на компјутери и компјутерска опрема, печатари и фотокопири, поставување на пасивна мрежна опрема, надградба и адаптивно одржување на софтвер, опремување на систем сала, како и софтверско решение за евидентирање на судски предмети;
- Спроведување на Ценовникот за утврдување на цените на главните шумски производи на ЈП Национални шуми Бр.02-540/2 од 21.07.2022 год;
- Продажба на техничко дрво на правни субјекти со склучување на рамковен договор и продажба на техничко дрво на правни субјекти со годишен договор под услови согласно Правилникот за продажба на дрвни сортименти;
- Продажба на оревено дрво на правни субјекти со склучување на рамковни договори за производство на пелети - обновлив и еколошки извор на енергија;
- Продажба на оревено дрво на правни субјекти со склучување на рамковни договори за пелетирање, односно конфекционирање на оревено дрво за понатамошен промет;
- Продажба на оревено дрво на правни субјекти (субјекти кои оревното дрво го користат во процесот на производство и за затоплување);
- Продажба на оревено дрво на правни субјекти кои се регистрирани за промет на дрво и дрвни сортименти;
- Продажба на оревено дрво на физички лица, физички лица здружени преку здруженија на пензионери и синдикати, како и физички лица од социјално ранливи категории (социјални случаи, лица со попреченост во развојот, деца без родители, самохрани родители, стечајни работници, семејства на бранители, членови на семејства на вработени кои загинале при работа);
- ЈП Национални шуми ќе продолжи да превзема активности за заштита на шумите:

-Согласно насоките на Владата на Република Северна Македонија, ќе се продолжат проектите во кои е даден приоритет од загрозеност од шумски пожари - -Според Стратегијата на ЈП „Национални шуми“ за спроведување и гасење на шумски пожари,

донасена поради големиот број шумски пожари кои се појавуваат во текот на годината и големината на опожарената површина, како и безбедноста на вработените лица кои учествуваат во гаснење на истите, неопходна е потребата од професионално обучен кадар за заштита на шумите од пожари. За таа цел, во 2024 година се планира дограмба и адаптација на постоечки објект во Берово за формирање регионален центар за гаснење на шумски пожари;

-Согласно Стратегијата за развој на заштитата на шумите од пожари, фитопатолошки и ентомолошки појави, со акционен план за реализација на проекти и набавки, за потребите на ЈП „Национални шуми“, во 2024 година согласно Инвестиционата програма се планира набавка на 20 теренски возила со погон на сите оски 4x4 со товарен простор за потребите на подружниците, како и специјална опрема за гаснење на шумски пожари-пумпи. Со инвестирање во теренски возила ќе се овозможи побрза интервенција во случај на шумски пожари како и контрола на теренот;

-Обука за изработка на годишни оперативни планови за заштита на шумите од пожари;

-Спроведување на јавна кампања помеѓу граѓаните за опасноста од шумските пожари во рамки на превентивно делување од областа на заштита на шумите;

-Спроведување на медиумска кампања за опасноста од шумските пожари како превентивна мерка за заштита од шумски пожари;

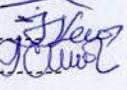
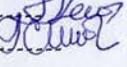
-Спроведување на технички мерки - картирање, редукција на горливиот материјал и изградба на противпожарни просеки во вештачки подигнати шумски насади;

-Поставување на опрема за видео надзор на контролните рампи и систем за следење на движењето на дрвната маса и останатите објекти во функција на заштита на шумите;

- Одредување на рути и контрола на шумочуварска служба.

- Во 2024 година се планира да се изврши реконструкција на објекти кои се во сопственост на ЈП“Национални шуми“ и тоа: шумски куќи за сместување на работници, реконструкција на објекти во расадници и објекти во ловишта, реконструкција на трушницата во Берово, реконструкција со промена на електрична инсталација на спрат од управна зграда во Сектор-уредување на шуми и ловишта и проектирање, како и реконструкција на некои од управните згради на подружниците. Објектите кои ги користат подружниците се градени пред повеќе години, кога истите беа посебни правни субјекти и на некои од нив е потребно да се изврши реконструкција и санација, со што ќе се подобрят условите за работа на вработените;

- Вршење анализа на работењето на Подружниците на Јавното претпријатие и превземање на соодветни мерки за поуспешно работење;
- Наградување и стимулирање на Подружниците во Јавното претпријатие кои покажуваат континуирано добри резултати и даваат исклучителен придонес во работењето;
- Во 2024 година ќе продолжи имплементацијата на светските стандарди за производство според ИСО 9001: 2008;
- Во 2024 година ќе продолжи воведувањето и примената на ИТ- стратегија;
- Спроведување на анализа на состојбата во ЈП Национални шуми во насока на: надлежности на Секторите и одделенијата, процеси кои се реализираат, процедури за работа, правилници, извештаи од ревизии и сл.;
- Зголемување на финансовата дисциплина, согласно законските прописи и актите на ЈП Национални шуми;
- Доследно спроведување на законската регулатива во сите области на работењето на ЈП Национални шуми;
- Зголемување на соработката со државните институции, Јавното претпријатие е во постојана соработка со Секторот за шумарство, со Шумската полиција и со Државниот инспекторат за шумарство и ловство при МЗШВ, како и Факултетот за шумарски науки, пејзажна архитектура и екоинженеринг „Ханс Ем“ при УКИМ, а со заедничка цел за унапредување на шумарството во Република Северна Македонија.

Изготвиле: Златко Саздов
 Кети Јанакиевска
 Гордана Серафимовска

Директор

Валентин Груевски

Период

Контролор

1	2	3

0	5	2	0	4	1	6	0
4	5	6	7	8	9	10	11

2	0	0	0	0	0	2	6	7	8	3	2	4	4
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Вид работа

Идентификационен број (ЕМБС)

Резервни кодекси

Назив на друштвото

ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ

Адреса, седиште и телефон

БУЛ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ БР 68

СКОПЈЕ

02 2581-080

Адреса за е-пошта

milka.lazarevska@mkdsumi.com.mk

Единствен даночен број

4 0 3 0 9 9 8 3 3 8 9 4 9

**БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА)**на ден 31.12. 2023 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Физичка наг АСП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1.	2	3	4	5	6
1.	АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	001		59.414.778.884	59.384.102.980
2.	I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	002		6.610.713	5.618.378
3.	Издатоци за развој	003		1.420.812	1.972.755
4.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	004	7	5.189.901	3.645.623
5.	Гудвил	005			
6.	Аванси за набавка на нематеријални средства	006			
7.	Нематеријални средства во подготовкa	007			
8.	Останати нематеријални средства	008			
9.	II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	009		59.400.774.269	59.371.090.700
10.	Недвижности (011+012)	010		426.049.512	442.483.404
10.a.	Земјиште	011	8	164.553.070	164.553.070
10.b.	Градежни објекти	012		261.496.442	277.930.334
11.	Постројки и опрема	013	8	33.585.484	29.827.626
12.	Транспортни средства	014	8	115.780.934	126.207.781
13.	Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	015	8	1.240.935	520.064

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АСП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
14.	Биолошки средства	016		58.801.166.111	58.752.720.093
15.	Аванси за набавка на материјални средства	017			
16.	Материјални средства во подготвка	018	8	22.471.385	18.847.224
17.	Останати материјални средства	019	8	479.908	484.508
18.	III. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	020			
19.	IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	021		7.393.902	7.393.902
20.	Вложувања во подружници	022			
21.	Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	023		7.393.902	7.393.902
22.	Побарувања по дадени долгорочни заеми на поврзани друштва	024			
23.	Побарувања по дадени долгорочни заеми	025			
24.	Вложувања во долгочни хартии од вредност (027+028+029)	026		0	0
24.a.	Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	027			
24.b.	Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	028			
24.v.	Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата	029			
25.	Останати долгочни финансиски средства	030			
26.	V. ДОЛГОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (032+033+034)	031		0	0
27.	Побарувања од поврзани друштва	032			
28.	Побарувања од купувачи	033			
29.	Останати долгочни побарувања	034			
30.	VI. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	035			
31.	Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	036		461.633.799	420.270.440
32.	I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	037		106.351.853	84.772.314
33.	Залихи на сировини и материјали	038		20.779.578	19.074.258
34.	Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	039		31.239.632	28.583.020
35.	Залихи на недовршени производи и полупроизводи	040		45.231.691	26.760.734
36.	Залихи на готови производи	041		7.850.910	8.989.732
37.	Залихи на трговски стоки	042		1.250.042	1.364.570
38.	Залихи на биолошки средства	043			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ				
				2	3	4	5	6
1								
39.	II. СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ) НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИННАТИ РАБОТЕЊА	044						
40.	III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	045			349.135.365		308.135.044	
41.	Побарувања од поврзани друштва	046						
42.	Побарувања од купувачи	047	11		123.744.486		99.423.368	
43.	Побарувања за дадени аванси на добавувачи	048					995.526	
44.	Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	049			185.760.447		164.274.811	
45.	Побарувања од вработените	050			39.630.432		43.441.339	
46.	Останати краткорочни побарувања	051						
47.	IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	052			274.597		274.597	
48.	Вложувања во хартии од вредност (054+055)	053			0		0	
48.a.	Вложувања кои се чуваат до доспевање	054						
48.b.	Вложувања според објективната вредност преку добивката или загубата	055						
49.	Побарувања по дадени заеми на поврзани друштва	056						
50.	Побарувања по дадени заеми	057			274.597		274.597	
51.	Останати краткорочни финансиски средства	058						
52.	V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	059			5.871.984		27.088.485	
52.a.	Парични средства	060	12		5.871.984		27.088.485	
52.b.	Парични еквиваленти	061						
53.	VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	062			87.998.194		84.309.721	
54.	ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	063			59.964.410.877		59.888.683.141	
55.	В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	064						
56.	ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	065			58.626.139.250		58.767.098.023	
57.	I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	066	13		5.940.384.104		5.940.384.104	
58.	II. ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	067						
59.	III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	068						
60.	IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	069						
61.	V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	070			53.245.315.525		53.245.315.525	
62.	VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	071			0		0	
63.	Законски резерви	072						
64.	Статутарни резерви	073						
65.	Останати резерви	074						

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
66.	VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	075			
67.	VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	076		422.555.023	447.130.944
68.	IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНата ГОДИНА	077		0	28.529.338
69.	X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНата ГОДИНА	078		137.005.356	0
70.	XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	079			
71.	XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	080			
72.	Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	081		1.318.718.243	1.117.365.489
73.	I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)	082		250.186.694	273.169.253
74.	Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените	083			
75.	Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци	084		250.186.694	273.169.253
76.	II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	085		13.441.132	30.304.081
77.	Обврски спрема поврзани друштва	086			
78.	Обврски спрема добавувачи	087			
79.	Обврски за аванси, депозити и кауции	088		5.654.530	4.240.312
80.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	089			
81.	Обврски по заеми и кредити	090		7.786.602	26.063.769
82.	Обврски по хартии од вредност	091			
83.	Останати финансиски обврски	092			
84.	Останати долгорочни обврски	093			
85.	III. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	094			
86.	IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	095		1.055.090.417	813.892.155
87.	Обврски спрема поврзани друштва	096			
88.	Обврски спрема добавувачи	097	15	157.241.579	105.962.446
89.	Обврски за аванси, депозити и кауции	098		87.671.091	67.977.824
90.	Обврски по основ на даноци и придонеси на плата и надомести на плата	099		26.581.084	22.489.082
91.	Обврски кон вработените	100		83.958.453	59.248.104
92.	Тековни даночни обврски	101		156.577.683	59.003.409
93.	Краткорочни резервирања за ризици и трошоци	102			
94.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	103			
95.	Обврски по заеми и кредити	104		61.696.863	60.367.168

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
96.	Обврски по хартии од вредност	105			
97.	Обврски по основ на учество во резултатот	106			
98.	Останати финансиски обврски	107			
99.	Останати краткорочни обврски	108		481.363.664	438.844.122
100.	V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	109		19.553.384	4.219.629
101.	VI. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТТУГУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНТА РАБОТЕЊА	110			
102.	ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	111		59.964.410.877	59.888.683.141
103.	В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-ПАСИВА	112			

Лице одговорно за составување на билансот:

Име и презиме

МИЛКА ЛАЗАРЕВСКА

Број од регистарот на Институтот на сметководители и
овластени сметководители на Република Македонија

0102314

Лице (правен субјект) одговорно за составување на билансот:

0

Целосен назив на друштвото:

0

ЕМБС:

0

Потпис

Во

0

На ден

15.03 2024 година

Во,

СКОПЈЕ

Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

ВАЛЕНТИН ГРУЕВСКИ

На ден

15.03 2024 година

Потпис

Период											Контролор																																																										
<table border="1"> <tr><td>0</td><td>5</td><td>2</td><td>0</td><td>4</td><td>1</td><td>6</td><td>0</td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td></tr> </table>											0	5	2	0	4	1	6	0				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	<table border="1"> <tr><td>2</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>2</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> </table>											2	0	0	0	0	0	0	2	6	7	8	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	3	2	4	4
0	5	2	0	4	1	6	0																																																														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11																																																											
2	0	0	0	0	0	0	2	6	7	8																																																											
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22																																																											
Вид работа											Идентификационен број (ЕМБС)											Резервни кодекси																																															

Назив на друштвото

ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ

Адреса, седиште и телефон

БУЛ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ БР 68

СКОПЈЕ

02 2581-080

Адреса за е-пошта

milka.lazarevska@mkdsumi.com.mk

Единствен даночен број

4	0	3	0	9	9	8	3	3	8	9	4	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

БИЛАНС НА УСПЕХ
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА)

за периодот од 01.01. до 31.12. 2023 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	201		1.380.297.145	1.742.715.228
2.	Приходи од продажба	202		1.095.874.023	1.212.094.759
3.	Останати приходи	203		284.165.966	530.404.468
4.	Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено производство	XXX	XXX	XXX	XXX
4.a.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на почетокот на годината	204		35.744.116	48.314.484
4.6.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на крајот на годината	205		51.975.376	35.599.015
5.	Капитализирано сопствено производство и услуги	206		257.156	216.001
6.	II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	207		1.526.180.553	1.501.069.838
7.	Трошоци за сировини и други материјали	208		94.077.641	115.468.725
8.	Набавна вредност на продадени стоки	209		746.999	412.714
9.	Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	210		42.850	51.974
10.	Услуги со карактер на материјални трошоци	211	19	222.822.689	235.791.123
11.	Останати трошоци од работењето	212	19	98.650.169	68.904.107
12.	Трошоци за вработени (214+215+216+217)	213		901.667.046	881.463.254
12.a.	Плати и надоместоци на плати (нето)	214		567.978.803	550.886.915

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
12.б.	Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	215		42.115.862	39.792.198
12.в.	Придонеси од задолжително социјално осигурување	216		240.331.695	232.471.066
12.г.	Останати трошоци за вработените	217	19	51.240.686	58.313.075
13.	Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	218		47.101.494	45.745.703
14.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	219		123	3.392
15.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековни средства	220		4.598	2.264
16.	Резервирања за трошоци и ризици	221		108.120.142	111.227.750
17.	Останати расходи од работењето	222		52.946.802	41.998.832
18.	III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	223		346.912	597.523
19.	Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	224		0	0
19.а.	Приходи од вложувања во поврзани друштва	225			
19.б.	Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	226			
19.в.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	227			
19.г.	Останати финансиски приходи од работење со поврзани друштва	228			
20.	Приходи од вложувања во неповрзани друштва	229			10
21.	Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	230		89.244	13.502
22.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	231			
23.	Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	232			
24.	Останати финансиски приходи	233		257.668	584.011
25.	IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	234		7.700.120	178.884.026
26.	Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	235		0	0
26.а.	Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	236			
26.б.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	237			
26.в.	Останати финансиски расходи од поврзани друштва	238			
27.	Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	239		7.700.120	178.884.026
28.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	240			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
29.	Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства	241			
30.	Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања	242			
31.	Останати финансиски расходи	243			
32.	Удел во добивката на придржениите друштва	244			
33.	Удел во загубата на придржениите друштва	245			
34.	Добивка од редовното работење (201+223+244) - (204-205+207+234+245)	246		0	50.643.418
35.	Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245) - (201+223+244)	247		137.005.356	0
36.	Нето добивка од прекинати работења	248			
37.	Нето загуба од прекинати работења	249			
38.	Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	250		0	50.643.418
39.	Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	251		137.005.356	0
40.	Данок на добивка	252			22.114.080
41.	Одложени даночни приходи	253			
42.	Одложени даночни расходи	254			
43.	НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	255		0	28.529.338
44.	НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	256		137.005.356	0
45.	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	257		1.765	1.921
46.	Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	258		12	12
47.	ДОБИВКА / ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	259		-137.005.356	28.529.338
47.a.	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	260		0	28.529.338
47.б.	Добивка која припаѓа на неконтролираното учество	261			
47.в.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	262		137.005.356	0
47.г.	Загуба која се однесува на неконтролираното учество	263			
48.	ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	264			
48.а.	Вкупна основна заработка по акција	265			
48.б.	Вкупно разводната заработка по акција	266			
48.в.	Основна заработка по акција од прекинато работење	267			
48.г.	Разводната заработка по акција од прекинато работење	268			

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за периодот од 01.01. до 31.12. 2023 година

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОЛ	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	Добивка за годината	269		0	28.529.338
2.	Загуба за годината	270		137.005.356	0
3.	Останата сеопфатна добивка (273+275+277+279+281+283) -(274+276+278+280+282+284)	271		0	0
4.	Останата сеопфатна загуба (274+276+278+280+282+284) - 273+275+277+279+281+283)	272		0	0
5.	Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	273			
6.	Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	274			
7.	Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	275			
8.	Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	276			
9.	Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хецирање на парични текови	277			
10.	Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хецирање на парични текови	278			
11.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (+)	279			
12.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (-)	280			
13.	Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	281			
14.	Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	282			
15.	Удел во останата сеопфатна добивка на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	283			
16.	Удел во останата сеопфатна загуба на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	284			
17.	Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	285			
18.	Нето останата сеопфатна добивка (271-285)	286		0	0
19.	Нето останата сеопфатна загуба (285-271) или (272+285)	287		0	0
20.	Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	288		0	28.529.338
20.a.	Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	289		0	28.529.338
20.6.	Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	290			
21.	Вкупна сеопфатна загуба за годината (270-286) или (287-269)	291		137.005.356	0

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
21.a.	Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	292		137.005.356	0
21.б.	Сеопфатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	293			

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД

ОСНОВНА

ДЕЈНОСТ-

0 2 2 0

(Се назначува главната приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за једношалтерскиот систем - Службен весник на Република Македонија бр. 84/05, 13/07, 150/07, 140/08, 17/11, 53/11 и 70/13)

Лице одговорно за составување на билансот:

Име и презиме

МИЛКА ЛАЗАРЕВСКА

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија

0102314

Лице (правен субјект) одговорно за составување на билансот:

0

Целосен назив на друштвото:

0

ЕМБС:

0

Потпис

Во

СКОПЈЕ

На ден

15.03 2024 година

Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

ВАЛЕНТИН ГРУЕВСКИ

Во

СКОПЈЕ

На ден

15.03 2024 година

Даночен биланс за оданочување на добивка

2023

УТВРДУВАЊЕ НА ДАНОК НА ДОБИВКА

АОП (без дени)

I.	Финансиски резултат во Биланс на успех	01	-137.005.356
II.	Непризнаени расходи и помалку искажани приходи за даночни цели (Збир од АОП 03 до АОП 39)	02	3.864.950
1	Расходи кои не се поврзани со вршење на дејноста на субјектот односно не се непосреден услов за извршување на дејноста и не се последица од вршењето на дејноста	03	
2	Надоместоци на трошоци и други лични примања од работен однос над утврдените износ	04	559.501
3	Надоместоци на трошоци на вработените што не се утврдени со член 9 став (1) точка 2 сд ЗДД	05	
4	Трошоци за организирана исхрана и превоз исплатени над износите утврдени со закон	06	
5	Трошоци за хотелско сместување во износ над 6.000 денари дневно по лице и трошоци за превоз на лица кои не се документирани	07	
6	Трошоци за исхрана на вработените кои работат ноќно време, над износите утврдени со закон	08	
7	Трошоци по основ на месечни надоместоци на членови на органи на управување над висината утврдена со закон	09	
8	Трошоци по основ на уплатени доброволни придонеси во доброволен пензиски фонд над висината утврдена со закон	10	
9	Трошоци по основ на уплатени премии за осигурување на живот над висината утврдена со акон	11	
10	Надоместоци за лица волонтери и за лица ангажирани за вршење на јавни работи исплатени над износите утврдени со закон	12	
11	Скриени исплати на добивки	13	
12	Кусоци кои не се предизвикани од вонредни настани (кражба, пожар или други природни непогоди)	14	
13	Трошоци за репрезентација	15	742.256
14	Трошоци за донации направени во согласност со Законот за донации и спонзорства во јавните дејности, над 5% од вкупниот приход остварен во годината	16	
15	Трошоци за спонзорства направени во согласност со Законот за донации и спонзорства во јавните дејности, над 3% од вкупниот приход остварен во годината	17	
16	Трошоци за донации во спорот согласно со членот 30-а од ЗДД	18	
17	Трошоци по основ на камата по кредити кои не се користат за вршење на дејноста на обврзникот	19	
18	Осигурителни премии кои ги плаќа работодавачот во корист на членови на органи на управување и на вработени	20	
19	Даночи по задршка (одбивка) исплатени во име на трети лица кои се на товар на трошоците на даночниот обврзник	21	
20	Парични и даночни казни, пенали и казнени камати за ненавремена уплата на јавни давачки и на трошоци за присилна наплата	22	1.546.832
21	Трошоци за стипендии	23	
22	Трошоци на кало, растур, крш и расипување	24	
23	Траен отпис на ненаплатени побарувања	25	1.016.361
24	Трошоци за него износот на примањата по основ на деловна успешност над износот на кој се пресметани придонеси согласно со закон	26	
25	Трошоци за практиканска работа над износите пропишани во Законот за практиканство	27	
26	Трошоци за практична обука на ученици и практична настаза на студенти во висина над 8.000 денари месечно	28	
27	Трошоци за амортизација на ревалоризираната вредност на материјални и нематеријални средства	29	
28	Трошоци за амортизација на материјални и нематеријални средства која е повисока сд амортизацијата пресметана на набавната вредност на средствата со примена на стапки нгд пропишаните согласно Номенклатурата на средствата за амортизација	30	
29	Преостаната сегашна вредност на основните средства кои не се користат, а се амортизираат во целост за кои не е издадена согласност од Управата за јавни приходи	31	
30	Трошоци за исправка на вредноста на ненаплатени побарувања	32	
31	Износ на ненаплатени побарувања од заем	33	
32	Износ на позитивна разлика помеѓу расходите кои произлегуваат од трансакција по трансферна цена и расходите кои произлегуваат од таа трансакција по пазарна цена утврдена со начинот на „дофат на рака“ меѓу поврзани лица	34	

33	Износот на позитивната разлика помеѓу приходите кои произлегуваат од трансакцијата по цеча утврдена во согласност со „дофат на рака“ и приходите кои произлегуваат од таа трансакција по трансферната цена меѓу поврзани лица	35	
34	Износ на дел од камати по заеми кои се добиени од поврзано лице, кој го надминува износот кој би се остварил доколку се работи за неповрзани лица	36	
35	Износ на затезни камати кои произлегуваат од односите со поврзано лице	37	
36	Износ на камати на заеми добиени од содружници или акционери – нерезиденти со најмалку од 20% учество во капиталот	38	
37	Други усогласувања на расходи	39	
III.	Даночна основа (I + II)	40	-133.140.406
IV.	Намалување на даночна основа (АОП 42 + АОП 43 + АОП 44 + АОП 45 + АОП 46 + АОП 47 + АОП 48)	41	0
38	Износ на наплатени побарувања за кои во претходниот период е зголемена даночната основа	42	
39	Износ на вратен дел од заем за кој во претходните даночни периоди било извршено зголемување на даночната основа	43	
40	Износ на трошоците за амортизација над износот пресметан со применета амортизациони стапки утврдени со номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки, за кои во претходниот период е извршено зголемување на даночната основа	44	
41	Износ на неисплатените надоместоци над износите утврдени во член 9 став {1} (чеки 2), 3-б), 4), 5), 5-а) и б), од ЗДД, за кои во претходниот период е извршено зголемување на даночната основа, доколку истите се искажани како приход	45	
42	Дивиденди остварени со учество во капиталот на друг даночен обврзник, оданочени со данок на добивка кај исплатувачот	46	
43	Дел од загуба намалена за непризнаени расходи, пренесена од претходни години	47	
44	Износ на извршени вложувања од добивката (реинвестирана добивка)	48	
V.	Даночна основа по намалување (III - IV)	49	0
VI.	Пресметан данок на добивка (V x 10%)	50	0
VII.	Намалување на пресметаниот данок на добивка (АОП 52 + АОП 53 + АОП 54 + АОП 55)	51	0
45	Намалување на данокот за вредноста на набавени и ставени во употреба до 10 фискални системи на опрема за регистрирање на готовински плаќања	52	
46	Износ на данок содржан во оданочени приходи / добивки во странство {withholding tax} до пропишаната стапка	53	
47	Данок кој го платила подружницата во странство за добивката вклучена во приходите на матичното правно лице во РМ, но не повеќе од износот на данокот по пропишаната стапка во ЗДД	54	
48	Износ на пресметано даночно олеснување за дадена донација утврдена во согласност со член 30-а од ЗДД	55	
VIII.	Пресметан данок по намалување (VI - VII)	56	0
49	Платени аконтации на данокот на добивка за даночниот период	57	21.485.636
50	Износ на повеќе платен данок на добивка пренесен од претходни даночни периоди	58	
51	Износ за доплата / повеќе платен износ (АОП 56 – АОП 57 – АСП 58)	59	-21.485.636
IX. ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ			
52	Вкупен износ на извршени вложувања од добивката (реинвестирана)	60	
53	Загуби од претходни години за кои правото на покритие во рок од три години не е изминато	61	
54	Остварена загуба намалена за непризнаените расходи од тековната година која може да се пренесе во наредните три години	62	133.140.406
55	Пренесен неискористен дел на правото на намалување на данокот по одредбите од член 30 од ЗДД	63	
56	Пренесен неискористен дел на правото на намалување на данокот платен во странство до пропишаната стапка	64	
57	Остварен вкупен приход во годината	65	1.380.644.057
58	Вкупни трошоци за донација во годината за кои се користи правото на намалување од Законот за донацији и спонзорства во јавните дејности	66	
59	Вкупни трошоци за донација во годината за кои не се користи правото на намалување од Законот за донацији и спонзорства во јавните дејности	67	
60	Вкупни трошоци за спонзорства во годината, за кои се користи правото на намалување од Законот за донацији и спонзорства во јавните дејности	68	
61	Вкупни трошоци за спонзорства во годината, за кои не се користи правото на намалување од Законот за донацији и спонзорства во јавните дејности	69	
62	Вкупни трошоци за донација во спорт за која е користено намалување на пресметаниот данок, по член 30-а од ЗДД	70	

Во: Стапанскиот совет
Скопје
На ден: 15.03.2024 година

Лице одговорно за составување на извештајот
МИЛКА ЛАЗАРЕВСКА

Раководител

